

ПОДЕРВ'ЯНСЬКИЙ Сергій Павлович (15. 07. 1916, Київ — 09. 02. 2006, там само) — живописець, графік. Чоловік [Л. Міляєвої](#), батько [Леся](#), дід [Анастасії Подерв'янських](#). Народний художник України (1992). Заслужений діяч мистецтв УРСР (1980). Учасник 2-ї світової війни. Бойові нагороди. Член НСХУ (1952). З 9 р. відвідував приватну художню студію А. Вороненко-Вороного в Києві; навчався на архітектурному факультеті Київського залізнично-дорожнього технікуму (1932—35); закінчив Ленінградський інститут живопису, скульптури і архітектури (нині Санкт-Петербург, 1952; викладачі К. Рудаков, М. Авілов, [В. Конашевич](#)). 1935—37 працював художником у видавництві «Мистецтво» (Київ); 1952—2005 — у Київському художньому інституті: старший викладач, доцент (від 1963), професор (від 1982), завідувач кафедри рисунку (1970—77). Основні галузі — станковий живопис (портрет, пейзаж, натюрморт, ню) в різних техніках (олія, темпера, гуаш), книжкова графіка (рисunek, офорт, акварель), плакат. Проілюстрував книги українських та зарубіжних авторів, зокрема «Життя Пирогова» Г. Могилевського (1953), «Золота медаль» (1954), «Твори» (в 6-ти т, т. 5, 1957) О. Донченка, «Устим Кармалюк» В. Кучера (1954), «Вибрані твори» А. Чехова (1955), «Хотинці» В. Петльованого (1956), «Кто виноват?» О. Герцена, «Слон» (обидві — 1958), «Чудесний лікар» (1962) О. Купріна, «Малиновий дзвін» Ю. Збанацького (1958), «Овід» Е. Войнич (1959), «Повернення Іржі Скали» Б. Полака (1960), «Когда человеку семнадцать» Б. Левіна (1961), «Трава співає» В. Бережного, «Діти підземелля» В. Короленка (обидві — 1964), «Тьомине дитинство» М. Гаріна-Михайловського (1967; усі — Київ). Автор ілюстрацій до творів Т. Шевченка «Сон», «Лілея», «Наймичка», «В. С» (усі — 1954), оповідання І. Франка

«Чума» (1955). Учасник міських, всеукраїнських, всесоюзних та зарубіжних мистецьких виставок від 1958. Персональні — у Києві (1973, 1997, 2006, 2008). Деякі твори зберігаються в Національному музеї «Київська картинна галерея», Національному художньому музеї України, Національному музеї Т. Шевченка, Національному музеї історії України у 2-й світовій війні, Національному музеї історії України, Музеї історії Києва, Музеї театального, музичного та кіномистецтва України (усі — Київ), Національному музеї-заповіднику української військової звитяги (с. Нові Петрівці Київської обл.), Бориспільському (Київська обл.), Красноградському (Харківська обл.), Лубенському (Полтавська обл.), Маріупольському (Донецька обл.), Уманському (Черкаська обл.) краєзнавчих музеях, Воронцовському палаці (м. Алушка, АР Крим), Горлівському (Донецька обл.), Донецькому, Запорізькому, Луганському, Миколаївському, Полтавському, Севастопольському, Сімферопольському, Харківському, Херсонському, Черкаському художніх музеях, Державному історико-культурному заповіднику м. Острого (Рівненська обл.), Ізмаїльському історичному музеї (Одеська обл.), Художньо-меморіальному музеї В. Касіяна (м. Снятин Івано-Франківської обл.), Яготинській картинній галереї (Київська обл.).

Основні твори

кіноплакат «Вугілля і метал» (1931); плакат «Хай живе мир між народами» (1954); живопис — «Покинута (Катерина)» (1961), «Український час» (1963), «Верстатобудівники» (1964), «За живою стіною (Заручники)» (1965), «Ромашка» (1968), натюрморти «Фарби», «Чехонь», «Фрукти на чорній тканині» (усі — 1969), «Київ. 1944 р.» (1973), «Ню» (1977, 1980), «Земля Північна» (1978), «У дні окупації (Мати)» (1980), «Зміна» (1981), «Між боями» (1988), «Серед гір» (1991), «На Полтавщині» (1993); портрети — В. Касіяна (1954), Д. Гнатюка, «Молодиця» (обидва — 1957), О. Шовкуненка (1958), М. Шалімової (1962), «Незнайомка» (1963), «Лада», «Жінка в рожевому», М. Канделаки (усі — 1964), «Портрет чоловіка» (1965), П. Білецького (1972), Ф. Нірода (1970), В. Предаєвич, Л. Чичкана (обидва — 1974), Є. Катоніна (1975), Н. Сулицької (1977), Г. Галинської (1978), Н. Костенко (1980), дружини, А. Пламеницького (обидва — 1981), М. Сергієнка (1985), Ю. Чеканюка (1986), В. Забашти (1992), І. Мамушева (1995); пейзажі — «Рідні місця» (1965), «Висота» (1968), «Земля Північна» (1978), «Серед гір» (1991), «На Полтавщині» (1993), серія «Шляхами Польщі» (100 робіт; середина 1960-х рр.).

Рекомендована література

1. Сергій Подерв'янський. Живопис, графіка: Альбом. 1986;
2. Сергій Подерв'янський. 1916—2006. Живопис, графіка: Каталог виставки. К., 2006;
3. С. Подерв'янський: Каталог. 2007;
4. Міляєва Л. С. С. П. Подерв'янський. Творчість та доля. 2011 (усі — Київ).

Н. В. Романова

Бібліографічний опис:

Подерв'янський Сергій Павлович / Н. В. Романова // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2023. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-881566>. – Останнє поновлення : 2024.

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).